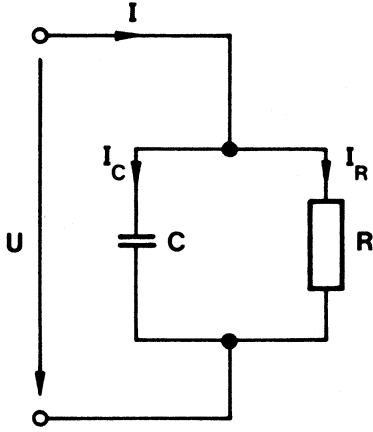

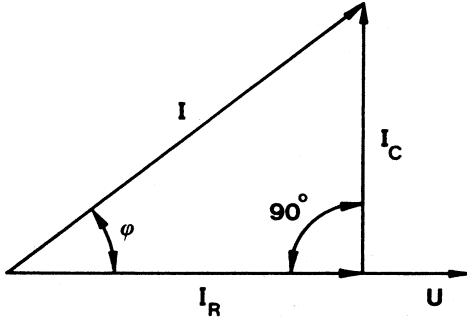
5.2 Direnç ve Kondansatör Paralel Bağlanması

Giriş

Her iki parça da aynı gerilime bitişiktir . Akım I kondansatör akımı I_C ' ye ve işleyici akım I_R ' e bölünür .Kondansatörün Reaktif direnci yüzünden I , I_C ve I_R akımları arasında faz kaymaları oluşur . Bunlar bir çizgi Grafiği veya bir ibre Grafiği ile (bk . şekil 5.3.2) gösterilebilir .

Bir direnç ve kondansatör paralel devresine sinüs bir alternatif gerilim bağlanırsa

I_R = işleyici akım ,birim A

I_C = Reaktif akım
,kondansatör
Akımı , birim A

I = görünür akım ,toplam
Akım , birim A

U = gerilim , birim V

ϕ = faz kavma açısı .

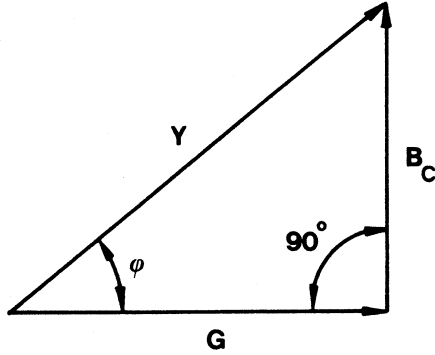
Şekil 5.3.2

Gerilim U işleyici akım I_R ile aynı yöndedir , kondansatörün Reaktif akımı I_C gerilim U ve işleyici akım I_R ' den 90° önce gelir . Görünür akım I ile I_R ve I_C akımları arasındaki faz kaymaları I_C ve I_R akım oranından veya B_C ve G iletme değeri oranından bulunur .

İletme değerleri de bir ibre grafiği ile gösterilir .

İletme değerlerinin ibre Grafiği

Y = görünür iletme değeri ,birim S

G = işleyici iletme değeri ,birim S

B_C = kondansatör Reaktif iletme değeri , birim S

iletgen değer Y ' nin bulunması için akım ve gerilim arasındaki faz kayması yüzünden bölük akımlar I_C ve I_R ve iletken değerler G ve B_C düz olarak toplanmaz . Bunun için aşağıdaki formüller kullanılacak :

Şekil 5.3.3

Görünür akım I :

$$I = \sqrt{I_R^2 + I_C^2}$$

$$I = \frac{U}{Z}$$

Görünür geçirgenlik değeri Y :

$$Y = \sqrt{G^2 + B_C^2}$$

$$Y = \frac{1}{Z}$$

Faz kayma φ açısının kosinüs, sinüs ve tanjanı :

$$\cos \varphi = \frac{I_R}{I} = \frac{G}{Y}$$

$$\sin \varphi = \frac{I_C}{I} = \frac{B_C}{Y}$$

$$\tan \varphi = \frac{I_C}{I_R} = \frac{B_C}{G}$$

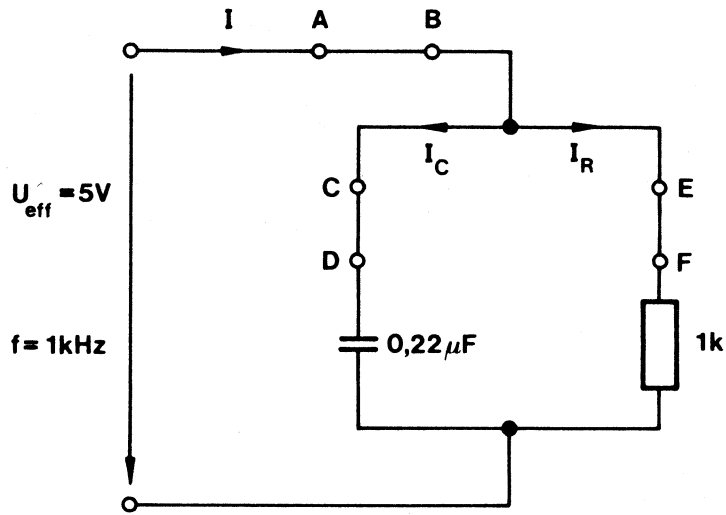

Ödev

Bir direnç ve kondansatör paralel bağlanmasında görünür akım I , Reaktif akım I_C , işleyici akım I_R ölçülerek bunlardan görünür iletme değeri Y , görünür direnç Z ve faz kayma açısı ϕ hesaplanacak .

Bundan sonra akımın ve iletme değerinin ibre Grafikleri çizilecek .

Devre şeması

Şekil 5.3.4

Devre Analiz-II Lab.

Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

7.Hafta: b. Direnç -Kondansatör Paralel Bağlama

Parçalar ve ölçü Cihazları

- 1 direnç 1 k Ω (2 W)
- 1 kondansatör 0,22 μ F (60 V)
- 1 Montaj Paneli (Çokesen ES01...ES04)
- 1 Sinyal Jeneratörü
- 1 ölçü aleti
- fişler ve kablolar

Deneyin Yapılması

Deney 5.3.4 şemasına göre kurulacak , Sinyal Jeneratörü bağlanacak ve ölçü aleti ile aşağıdaki gerilim ayarlanacak :

$$U_{\text{eff}} = 5 \text{ V (sinüs) ; } f = 1 \text{ kHz .}$$

Görünür akım I (ölçü noktaları A – B) , Reaktif akım I_C (ölçü noktaları C – D) ve işleyici akım I_R (ölçü noktaları E – F) ölçü aleti ile ölçülüp " sonuçlar ve Değerlendirmeler " bölümüne kaydedilecek .

Görünür iletme değeri Y , görünür direnç Z ve faz kayma açısı φ hesaplanarak elde edilen değerlerle ibre Grafikleri çizilecek .

Devre Analiz-II Lab.

Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

7.Hafta: b. Direnç -Kondansatör Paralel Bağlama

Sonuçlar ve Değerlendirmeler

Görünür akım : I

Reaktif akım : I_C

İşleyici akım : I_R

Görünür iletme değeri :

$$Y = \sqrt{G^2 + B_C^2} =$$

$$G = \frac{1}{R} =$$

$$B_C = \frac{1}{X_C} = \frac{1}{\frac{1}{\omega C}} = \omega C =$$

Görünür direnç:

$$Z = \frac{1}{Y} =$$

Faz kayma açısı φ :

$$\tan \varphi = \frac{I_C}{I_R} =$$

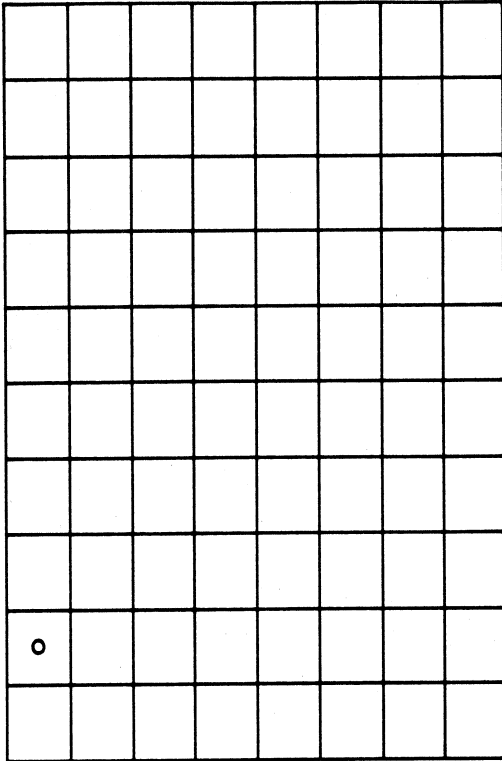

Devre Analiz-II Lab.

Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

7.Hafta: b. Direnç -Kondansatör Paralel Bağlama

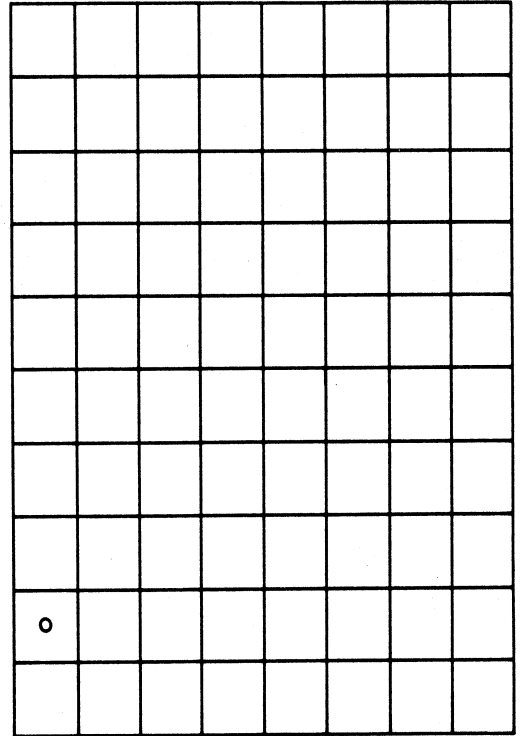
Akımlar için ibre Grafiği

1 cm = 1 mA

şekil 5.3.5

iletme değerleri için ibre Grafiği

1 cm = 0,2 mS

şekil 5.3.6